

SUH YOON LEE
A JOOYUN HONG

MÁM NA TO

TAJNÁ CESTA
K BOHATSTVU
A JEHO RASTU

SUH YOON LEE
A JOOYUN HONG

MÁM NA TO

Preložil Štefan Kočíš

IKAR

Suh Yoon Lee and Jooyun Hong
THE HAVING

Copyright © 2019 by Suh Yoon Lee and Jooyun Hong
This translation published by arrangement with Harmony
Books, an imprint of the Crown Publishing Group,
a division of Penguin Random House LLC.

Translation © 2020 by Štefan Kočiš
Poetry translation © Jana Kantorová Báliková.

Cover design Publishing House Eksmo
Slovak edition © 2020 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-7279-8

Obsah

Predslov	5
I. časť	
1 Guru	17
2 Hľadanie guru	22
3 Opätovné stretnutie	27
4 <i>Mám na to</i>	30
5 Tajomstvo <i>mám na to</i>	34
6 Každý môže byť bohatý	40
7 Netrvá to dlho	47
8 Plytvanie peniazmi a snobizmus	53
II. časť	
9 Slniečny deň vo Verone	63
10 Praví boháči	67
11 Nepraví boháči	73
12 Život pravých boháčov	78
13 <i>Gui-in</i>	88
III. časť	
14 <i>Mám na to</i> – prvé skúsenosti	101
15 <i>Mám na to</i> – kupovanie topánok	105
16 Kľúčové slovo	110
17 Pocity	116
18 Signály <i>mám na to</i>	123

IV. časť

19 Červené svetlo	133
20 Pocit pohody	138
21 Trénujte si svaly mysle	144
22 Keď podľahnete úzkosti	151
23 Ak niečo veľmi chcete, nestane sa to	160
24 <i>Mám na to</i> – denník	164

V. časť

25 Život sa mení	175
26 Mám šťastie čoraz častejšie	180
27 Ostrov Bali	185
28 Čo znamená mať šťastie?	189
29 Splývať so šťastím	195
30 Šťastie na rázcestí	200
31 Sila nevedomej mysle	204
32 Koexistencia	210

VI. časť

33 Bambusový les	219
34 Koniec čakania	223
35 Návrat Saturna	228
36 Utkvelé myšlienky	234
37 Ťažko zbohatnúť v tomto svete?	241
38 Únik z matrixu	246
39 Čo naozaj chcem	251
40 Na ceste k bohatstvu	255

Poznámky	259
Podakovanie	263

Predslov

„Táto žena je predurčená na to, aby prinášala bohatstvo druhým.“

Tieto slová mi rezonovali v myslí, keď som cez okno v lietadle sledovala nekonečnú reťaz hôr. Tuším sme leteli nad Áziou. Bola som na ceste do Európy, kde som sa mala stretnúť so Suh Yoon Leeovou, známou ako „Guru bohatých“. Môj otec zomrel pred niekoľkými mesiacmi a celý život šetril. Pred smrťou ma prosil, aby som našla spôsob, ako zbohatnúť tak, aby človek prítomnosť nemusel obetovať na úkor budúcnosti. Ako bývalá žurnalistka som po tom pátrala a uvedomila som si, že odpoveď mi môže dať iba guru. Táto guru. Pozerala som cez okno a položila som si otázku: „Keď ju stretnem... môžem byť bohatá aj ja?“

Majsterka mysle, Múdra kráľovná, La Divina, Oáza zúfalcov, Najvyššia vizionárka... taký by bol zoznam mien hodných Daenerys Targaryenovej (postavy z *Hry o tróny*) a všetky patrili Suh Yoon, príťažlivej, fascinujúcej tridsaťročnej žene. Svoje životné dielo začala už ako šesťročná – pozorovala, ako žijú iní ľudia a skúmala, v čom spočíva

tajomstvo bohatstva. Už ako tínedžerka radila bohatým ľuďom, keď mala dvadsať rokov, už mala renomé guru medzi známymi podnikateľmi, realitnými agentmi a investormi.

Hovorilo sa, že ľudia musia čakať na jej radu aj vyše roka a že sa s ňou radia dokonca kandidáti na prezidenta a predstavitelia svetového obchodu. Analyzovala viac ako stotisíc prípadov bohatých ľudí a výsledky ju priviedli k objavu tajomstva bohatstva.

Zaujímavý bol novinový článok o jej osude. Čínski obchodníci si pred uzavretím zmluvy tradične dávajú vyveštiť osud svojho obchodného partnera. Jej stará mama sa o tom dozvedela od čínskych obchodníkov, s ktorými spolupracovala, a rozhodla sa vyveštiť osud svojich siedmich vnúčat. Prekvapila ju práve Suh Yoon. Jej šesťročná vnučka mala mimoriadny dar prinášať ľuďom bohatstvo a šťastie.

Raz o nej údajne povedala: „Toto dieťa je predurčené na to, aby prinášalo bohatstvo druhým. Mnohých privedie k bohatstvu a vylieči im srdce.“

Keď som si to pripomenula, zrazu sa ma zmocnili pochybnosti. Čo ak mi Suh Yoon povie, že v tomto modernom svete sa to už nedá dosiahnuť, a poradí mi, aby som o tom prestala snívať...? Čo ak sa dozviem, že už to nefunguje – a budem na tom ešte horšie ako teraz? Čo ak som ju dobre nepochopila? V skutočnosti možno ani nechcela, aby som za ňou cestovala tak ďaleko...

Aby som tieto pochybnosti potlačila, zapla som si svetlo nad hlavou a vytiahla notebook. Zapísala som si otázky, ktoré som jej chcela položiť pri stretnutí.

*Čo môžem urobiť pre to, aby som bola bohatá?
Teda, ak sa bohatou môžem stať. Môžem sa vlastne stať
bohatou?
Kedy budem bohatá?
Koľko peňazí budem mať?
Môžem dosiahnuť bohatstvo tak, aby som tomu neobeto-
vala dnešok?*

Lietadlo medzitým začalo klesať. V rukách i nohách som zrazu pocítila chvenie. Neviem to naisto, ale tuším, že celý môj život sa odteraz zmení.

.....

Môj otec mal veľmi rád rybu, v Kórei známu ako žltá korvina (Yellow corvina, *Larimichthys polyactis*, ostriežotvará ryba, pozn. prekl.). Solená sušená ryba veľkosti dlane sa predáva v balení po desať kusov a stojí okolo tristo dolárov. Najčastejšie sa podáva počas tradičných kórejských sviatkov. Kedykoľvek sme sa ho opýtali na jeho obľúbené jedlo, vždy odpovedal rovnako: žltá korvina. Povedal, ako mu už v detstve chutila jej slaná chuť, keď mu ju ponúkli u príbuzných. Chvíľu na to spomínal a potom nám vždy vyrozprával starý príbeh.

„Kedysi dávno žil istý lakomec, ktorý mal veľmi rád žltú korvinu. No nedoprial si túto drahú lahôdku dokonca ani potom, keď sa stal bohatý. Zavesil si ju na strop, vložil si do úst hrst ryže, pozrel na rybu a povedal: Ach... aká je slaná. Robil to každý deň, jedol ryžu a pritom pozeral na rybu, ktorá sa medzitým kazila. Napokon bola celkom nanič a nik z nej ani neochutnal.“

Možno si pomyslíte, že tento príbeh má byť pre nás poučením, aby sme si radosti života užívali, kým sa dá. No nie je to tak. Otec nám ten príbeh rozprával preto, lebo toho lakomca obdivoval. Chcel ma naučiť, že peniaze sa majú odkladať a pôžitky obmedzovať.

Keď som bola dieťa, mojím heslom bolo: „Ušetrený halier je zarobený halier.“ Pri každom jedle ma otec poučal, že na tanieri nesmie ostať ani zrnko ryže či kvapka polievky. Nesmela som si kúpiť nijakú sladkosť, mohla som použiť najviac tri kúsky toaletného papiera, mala som dokonca určené aj množstvo vody na umývanie. Otec trval na takomto úspornom správaní a svoju obľúbenú rybu si nekúpil ani potom, keď si to mohol dovoliť.

Narodil sa v Kórejskej republike v Soule na konci druhej svetovej vojny a po vypuknutí kórejskej vojny roku 1950 žil vo veľkej chudobe. Jeho otec sa skrýval pred odvedením do armády a môj otec, vtedy šesťročný chlapec, sa aj so starším bratom museli starať, aby rodina nezomrela od hladu. V noci chodili zbierať zrnká ryže a zvyšky z kukuričných klasov a cez deň zarobili pár drobných tak, že predávali na ulici zmrzlinu. Otca udržala pri živote iba polievka s niekoľkými zrnkami ryže.

Dňa bez obeda sa obával väčšími ako matkiných výčitiek za to, že predal málo zmrzliny.

Od tých čias ho neprestajne trápili starosti o peniaze. Neskôr často hovorieval: „Radšej zomriem, než by som mal byť zasa chudobný.“ Nedostatok peňazí pre môjho úbohého otca znamenal hlad, strach, dokonca hrozbu smrti.

Keď bol ešte chlapec, raz večer zaspával s plačom, lebo už niekoľko dní nič nejedol. Zrazu ho prebudil niečí plač.

„Odpusť, že som ťa nechal spať hladného. Veľmi ma to trápi.“

Starý otec ho držal za ruku a plakal ako malé decko. Schudnutú tvár mal uslzenú, usoplenú. Pre môjho otca to bola najbolestnejšia spomienka z celého života. Pamätám sa, ako sa mu chvela tvár, keď mi to rozprával, a ešte aj dnes ma to zabolí.

Otec bol usilovný už ako dieťa. Z piatich bratov iba on skončil vyššiu strednú školu a pracoval ako technik v jednej z najväčších kórejských spoločností v ťažkom priemysle. Sedemdesiate a osemdesiate roky sa niesli v znamení rýchleho hospodárskeho rastu práve v tejto oblasti. Ako mnohí aj otec pracoval ťažko, často v noci alebo cez víkendy. Aj keď bol ustatý, hovoril, že starostlivosť o mňa a o mojich bratov ho dobíja energiou. Staral sa o domácnosť a nikdy sa nestážoval, že je vyčerpaný. Ani raz nedopustil, aby sme plakali od hladu.

Hovoril nám o svojom vzťahu k peniazom. Mne pripomínal: „Ľudia môžu ľahko prísť o peniaze, kedykoľvek sa ocitnú na mizine. Keď budeš míňať, zničíš si život. Peniaze sa majú šetriť, nie míňať.“

Pri odchode na dôchodok mal naozaj všetkého dosť. Vlastnil dom, mal životnú poistku a dosť peňazí na to, aby mohol cestovať po svete, kedykoľvek sa mu zachce. Jeho deti boli finančne zabezpečené. No stále sa bál viac míňať, sledoval prípady bankrotu a neúspechov a bedlivo strážil všetky výdavky.

V posledných rokoch dni trávil veľmi jednoducho. Rá-

no vstal, trochu si zacvičil a zahral sa na počítači. V stredisku starostlivosti o seniorov si dal zadarmo obed a popoludní sa prechádzal pri rieke. Nerobil nič, za čo by musel platiť, nešiel s priateľmi hrať golf, nepridal sa k nim, keď cestovali do cudziny. Jediným koníčkom sa mu stala pešia turistika. Dvakrát týždenne si obul turistické topánky a zavčasu ráno odišiel. Zakaždým sa pritom usmieval a hovoril: „Nič nie je lacnejšie ako pešia turistika. Potrebujes len zdravé nohy a fľašu s vodou.“

Tvrdohlavo odolával chladu i horúčave. Klimatizáciu si nezapol ani vtedy, keď bolo tak horúco, že sa na stole topilo maslo. Počas chladných dní si obliekal sveter a zimný kabát. Po umývaní alebo čistení zubov vodu nevylieval. Zberal ju do veľkého vedra a splachoval ňou záchod.

Jeho ďalšou záľubou bolo zbierať veci, ktoré ľudia vyhodili – šaty, topánky, nábytok alebo elektroniku našiel pri kontajneroch alebo vedľa domov. Jedna izba v jeho dome bola plná starých vecí. Vyzeralo to v nej ako v obchode s použitým tovarom, no preňho to bol poklad. Keď môj sedemdesiatročný otec do tej izby otvoril dvere, žiaril od šťastia ako dieťa.

Jedného dňa sa mu však život nečakane zmenil.

Chudol, a tak sa rozhodol ísť k lekárovi, aby zistil, prečo chudne. A lekár mu po vyšetrení flegmaticky oznámil: „Je to rakovina pankreasu a vo vysokom štádiu. Nedá sa to operovať.“

Otcovi to vyrazilo dych. S námahou otvoril ústa a vykotal: „Teda, koľko... mám ešte času... kým...?“

Posledné slovo ani nevládal vysloviť.

Lekár sa vyhýbal pohľadu do zúfalých otcových očí a odpovedal: „Nuž, ťažko povedať. Všetko závisí od pacienta. V takýchto prípadoch zvyčajne hovoríme, že tri mesiace až šesť...“

Otec pomaly, ťažkým krokom vyšiel z nemocnice. Svietilo augustové slnko, zo všetkého navôkol vyžarovala energia. Okolo chodili ľudia, telefonovali, deti sa veselo hrali. No svet môjho otca sa zastavil. Celé hodiny kráčaľ, nevedel kam. Keď sa spamätal, zistil, že má vyše dvadsať neprijatých hovorov od mamy. Roztraseným prstom stlačil volanie a takmer koktavo oznámil: „Mám rakovinu... rakovinu pankreasu.“

Keď som sa o tom dozvedela, pochytila ma panika. Otec nebýval chorý, nikdy ani len nachladnutý. Bol pre mňa ako pevná skala, mohutný vrch. Nemohla som uveriť, že taký človek tu čoskoro nebude. Čo som mohla robiť? Ako mu pomôcť? Prvé, čo mi napadlo, bola žltá korvina, obľúbená otcova ryba, taká drahá, že si ju nikdy nedovolil kúpiť. Bežala som do potravín. Keď som si ju pýtala, vyhrkľi mi slzy, akoby vytryskli zo srdca.

Cítila som sa hlúpo. Prečo som dovtedy nikdy túto rybu otcovi nedopriala? Koľko takých šancí mi ešte zostáva?

Bohužiaľ, bola to prvá i posledná žltá korvina, ktorú som mu kedy poslala. Mama mu ju dávala po kúskoch, keď si sadol za stôl, no nezjedol ani polovicu. Rakovinové bunky sa rýchlo šírili a bolel ho žalúdok.

Otec však neprestal šetriť, ani keď ochorel. Trval na tom že bude hospitalizovaný v šesťlôžkovej nemocničnej

izbe, ktorá s prispením zdravotného poistenia nestála ani desať dolárov. Keď sa ostatní pacienti správali hlučne, strčil si do uší štople a zatvoril oči. Nemohol sledovať televíziu, nemohol sa pokojne porozprávať s rodinou. Mama ho márne prosila, aby sa presťahoval do izby, kde bude sám, bude na ňu doplácať, no ostal tam, kde bol.

Zo dňa na deň slabol. Bol už iba kosť a koža, opuchli mu nohy. Jedného dňa ma chytil za ruku a prehovoril, akoby mal nejaké zlé tušenie.

„Celý život som chcel byť bohatý, a preto som iba šetril. Nezbohatol som. Keď sa teraz pozerám dozadu, ľutujem to. Možno som sa pripravil o niekoľko krásnych chvíľ, lebo som chcel šetriť... beriem všetko späť, čo som ti povedal o skromnosti. Nemysli na šetrenie – nájdi radšej spôsob, ako byť naozaj bohatý. Nájdi odpoveď, ktorú som hľadal celý život a nikdy som ju nenašiel.“

Vtedy ma otec prvý raz držal za ruku ako dospelú. Ruky, ktoré ma ako dieťa ľahko dvíhali do vzduchu, boli teraz krehké, schudnuté.

„Ocko, sľubujem ti, nájdem odpoveď. Nedovolím, aby vyšiel nazmar tvoj život a všetko, čo si sa naučil.“

Potom som povedala, čo som vždy chcela povedať, ale nikdy som to nedokázala: „Ocko, mám ťa rada.“

Iba hľadel do stropu a v očiach som mu zbadala slzy.

Zomrel v noci, v januári. Keď som vyšla z márnice, kde sme uložili otca, z tmavej nočnej oblohy padal jemný sneh. Predstavila som si, že vírením snehových vločiek vesmír víta jeho dušu. Keď som vzhliadla k oblohe, do tváre mi udrel závan ostrého chladného vzduchu. Vtedy som si uvedomila, že otec odišiel zo sveta, v ktorom som žila.

Po pohrebe sme v rodičovskom dome upratovali veci po otcovi. Otvorila som mrazničku a zbadala päť zmrznutých kúskov žltej korviny.

Dovtedy som zadržovala slzy, no teraz som sa rozplakala. Klesla som na podlahu a plakala ako dieťa. Uvedomila som si, ako som mala otecka rada, bolela ma jeho skromnosť, potešenia, ktoré mal na dosah ruky. Zomrel a nezjedol ani svoje obľúbené jedlo. A vtedy som si niečo uvedomila. Takto nechcem žiť. A zaumienila som si, že splním otcovu poslednú žiadosť. Nájdem spôsob, ako sa stať bohatá.

I. část

1

Guru

Onedlho po otcovej smrti som oslávila štyridsiatku. Po dosiahnutí tohto veku som trpela bolesťou zo straty otca, mala som pocit, že život sa mi zmenil. Pochádzala som zo strednej vrstvy, vyštudovala som na špičkovej univerzite a už desať rokov som ako novinárka pracovala pre jedny z najvýznamnejších novín v krajine. Získala som titul MBA na Pennsylvánskej univerzite a v istej americkej spoločnosti som mala na starosti zahraničné vzťahy. Nedosiahla som nijaké mimoriadne úspechy, ale nepostihli ma ani veľké sklamanie či prehry. Mala som stály príjem, v práci si ma vážili, vydala som sa za láskavého muža, ktorý pracoval v štátnej službe, a mali sme jedného syna. Nemusela som sa obávať života v chudobe, nemali sme finančné problémy, no nežili sme ani vo veľkom blahobyte.

Môj život bol však dosť obmedzovaný. Manželia mojich priateľiek boli bohatí lekári, právnici alebo zdedili nejaký majetok, žili na vysokej nohe, kým ja som nemohla bezstarostne minúť ani desať dolárov. Keď sme dostali noviny, vystrihla som kupóny zo supermarketov a ponáhľala som sa kúpiť zľavnené mäso alebo ryby, lebo tesne pred záve-

rečnou boli lacnejšie. Chodila som autom a vždy som porovnávala ceny benzínu na čerpacích staniách. Keď som kupovala niečo pre syna, hodiny som na internete hľadala najnižšiu cenu. Nedokázala som kúpiť niečo drahšie. Keď som chcela, aby mi za tovar vrátili peniaze, neprestala som otravovať, kým som to nedosiahla.

Hoci som žila skromne, suma na účte mi rýchlo klesala. Nemala som pocit finančnej istoty a vždy sa mi uľavilo, keď som aspoň nešla do mínusu. Znervózňovalo ma to. Žila som s obetovaním dneška na úkor zajtrajška. Kedy bude zajtra? Keby sa ma bol niekto opýtal, či tak chcem žiť aj ďalej, mala som jasnú odpoveď: Nie!

Preto som po otcovej smrti začala hľadať najlepší spôsob, ako zbohatnúť. Veľa som čítala, a keďže som bola novinárka, navštevovala som odborníkov a kládla som im otázku, aká je najlepšia cesta k bohatstvu. Všetci mi odpovedali rovnako: Schodisko vedúce k bohatstvu sa zrútilo.

„Ako napísal Thomas Piketty, kapitál rastie rýchlejšie než ekonomika. Môžete sa akokoľvek snažiť, nemôžete predbehnúť tých, čo dedili.“

„S rozvojom umelej inteligencie a robotiky sa zníži zamestnanosť. Zbohatnú iba niekoľkí kapitalisti a obyčajní ľudia schudobnejú.“

Pri svojom pátraní som stretla aj mnohých mladých dospelých. Aj oni zúfalo hľadali odpoveď na tú istú otázku.

„Starší ľudia hovoria, že zo svojej mzdy si musia odkladať na roky, keď pôjdu do dôchodku. Ale ja nechcem obetovať svoju mladosť pre budúcnosť.“

„Keď dostanem výplatu a zaplatím nájomné, študentskú pôžičku a kúpim všetko, čo potrebujem, nič mi ne-